

Diplomová práce, TF JU

Autor: Dominik Oujeský

obhajoba: červen 2011

Název: Laici – spolupracovníci salesiánských pastoračních aktivit

Posudek vedoucího práce:

Předložená diplomová práce se zabývá místem laiků v určitém systému pastorace, tématem, které je součástí studovaného oboru a zapadá do profilu Teologické fakulty JU. Autor se rozhodl problém pojednat nejprve teoreticky, studiem materiálů, následně pak praktickým výzkumem ověřit některé hypotézy, které si při studiu a zpracovávání materiálů stanovil. Práci dělí do pěti hlavních kapitol, první tři se týkají salesiánské práce a místa laiků v ní tak, jak je podávají salesiánské dokumenty, čtvrtá kapitola se věnuje laikům z teologického a církevněprávního hlediska; pátá kapitola pak přináší výzkum v několika salesiánských komunitách.

V úvodu autor uvádí svou motivaci k zpracování tématu, popisuje význam základního organizačního salesiánského pojmu se kterým pracuje (VPS) a základního strategického materiálu (SVPP) který jej zajímá. Dále uvádí strukturu práce, která je logická a srozumitelná, naposled uvádí explicitně cíl práce – kterým je „ověřit, zda to co se v sal. dokumentech píše o laicích a jejich zapojení v sal. pastoraci, platí i v sal. komunitách v ČR.“ Asi by bylo lépe uvádět cíl před strukturu práce, čtenář má pak představu, že může doufat, že/zda jej ta struktura k cíli dovede. Takto si čtu strukturu a dumám k čemu to bude, abych, když se to dozvím se raději k struktuře vrátil. Dlužno dodat, že autor implicitně vyjadřuje cíl již dříve - a možná šířeji. Možná bylo cílem také zorientovat se v teoretickém postavení laiků v sal. pastoraci, v utřídění pohledu na salesianitu (kap. 3), na souč. teologii laiků (pokud to tak někdo nazývá – kap. 4).

Ve vlastním zpracování autor v první kapitole popisuje VPS a SVPP na základě salesiánských dokumentů. Zde autor postupoval metodologicky správně – používal správných zdrojů. Problém je, že tyto zdroje jsou psány někdy spíše proklamativně, určují ideál a nerozlišují jej od normy apod. Jejich argumentační logika také nemusí být důsledná (příklad: s. 10 – komunitu tvoří všichni, kdo se nějakým způsobem podílejí na jejím fungování; nejsem si jist, zda při absenci bližšího vymezení „nějakým způsobem“ nedojde k rozostření pojmu, který má být vysvětlen). Toto je problém řady církevních dokumentů. Ke cti autora je nutné uvést, že se s tímto problémem vyrovnává obstojně, důsledným uváděním zdrojů si udržuje potřebný odstup. Dále je mu třeba přiznat ke cti, že uvádí zakladatele D.Bosca jen v té míře v jaké je to užitečné pro jeho téma, nepodlehli častému zlovyku uvádět celý životopis. Z pastoračně-historického hlediska je zajímavé (a ocenění hodné), že si autor všiml vývoje v postoji k laikům v jednom typu dokumentů – závěrů GK. Je vidět v tomto směru postupný postoj v myšlení, který autor popsal a zdařile okomentoval. Nicméně námětem pro obhajobu by mohla být extrapolační úvaha – zda autor při studiu vývoje došel do dnešního stavu, který pak jen popíše a jistě dostatečným empirickým vývojem ověří, anebo, zda si dovolí i úvahy

zda/jak vývoj může jít dál. Některé podněty v tomto směru v práci nacházíme, v teologické části. Popis salesiánských struktur v ČR ve druhé kapitole pro vlastní orientaci v tématu je postačující, z hlediska cíle práce není primární. Zajímavá a nelehká je třetí kapitola – snaha popsat „salesianitu“. Autor se úkolu zhostil standardně, vybral potřebné z relevantní literatury. Zajímavá je pak čtvrtá kapitola, neboť teologický a církevně právní pohled na laiky zaznamenává patrně stálý vývoj, pojem laik je nejednoznačný, spíše technicistní a organizační než teologický. Autor se vcelku rozumně drží jedné publikace, která k dané problematice v češtině vyšla, přebírá z ní podstatnou část svého textu, ale doplňuje ji jinými zdroji. V závěru kapitoly správně vymezí smysl, v jakém on používá pojem laik v této práci. Škoda, že se nepustil do zpracování diskuse zatím prezentovaného materiálu – jak zde uvádí, někteří autoři dnes (myšleno ale – již několik desetiletí) již pojem laik teologicky neuvažují, jak uvádí neshledávají zvláštní povolání, tedy identitu – nemluví v předchozím textu při zdůvodňování participace laiků v VPS jinak?

Poslední kapitola je zpracováním výzkumu. Autor představí témata která chce zjišťovat na základě textu zpracovaného v předchozích kapitolách, představí metodu výzkumu, výzkumný vzorek, výsledky výzkumu. Výsledky výzkumu – i s podněty pro reflexi salesiánů – pak uvádí v závěru .

K formální stránce zpracování nemám připomínek, její úroveň považuji za velmi dobrou (můžeme se samozřejmě ptát, proč CIC není mezi církevními dokumenty, když už zde ta rubrika je apod., ale není to podstatné).

Práci považuji za velmi zdařile zpracovanou, ucelenou, srozumitelnou, jistě schopnou předložení k obhajobě.

Duben 2011
Alois Křížtan

